

Lausunto

18.10.2022

Asia: VN/10627/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi yksityisteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (1069/2018) muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö

kirjaamo.lvm@ gov.fi

Lausuntopyyntö VN/10627/2022 7.9.2022

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi yksityisteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (1069/2018) muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi yksityisteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (1069/2018) muuttamisesta. Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry on tutustunut luonnokseen ja esittää lausuntonaan seuraavaa. Lausunnossa on pyritty kommentoimaan erityisesti lausuntopyynnön mukaisia kysymyksiä.

Luonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi yksityisteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 2 momenttia sekä 6 §:n 1 ja 3 momenttia, joissa säädetään valtionavustusten avustusprosentista rakentamiseen sekä erityiskohteille. Ehdotuksen tavoitteena on kannustaa yksityisteiden parannuksiin niiden vuosittaista määrää lisäävästi.

1. Yleiset huomiot valtioneuvoston asetuseruonnoksesta

SKAL pitää luonnoksessa ehdotettua avustusosuuden muutosta erittäin kannatettavana. Maanrakennuksen ja tiestön perusparannustöiden kustannustaso on noussut huomattavasti. Tiekuntien rahoitusmahdollisuudet eivät ole paranemassa, eivätkä tieosakkaiden rahoitusosuudet kasvamassa, joten ilman korotusta uhkana on perusparannustöiden vähentyminen ja korjausvelan kasvun jatkuminen.

Yksitystien kunnostaminen on aina iso taloudellinen panostus tiekuntien osakkaille. Tämän vuoksi niitä kunnostetaan harvoin ja yksityisteiden korjausvelka on päässyt kasvamaan. Ehdotettu avustusosuuden kasvattaminen parantaa tiekuntien mahdollisuuksia ja halukkuutta kunnostustöihin.

SKAL katsoo, että ongelmana on ollut myös se, että parannustoimia ohjaavat ohjeet ja mitoitukset ovat jääneet jälkeen nykyisestä kuljetuskalustosta. Ohjeistus tulee päivittää ja asettaa avustusten saamisen edellytykseksi. Ongelmia ovat aiheuttaneet mm. liian kapeat yksityisteiden ja valtioneiden liittymät, kääntöpaikkojen pieni koko ja teiden kapeneminen kunnostuksen yhteydessä.

2. Kohteiden tärkeysjärjestys

SKAL katsoo, että heikkokuntoiset sillat aiheuttavat suurimman haitan tavarakuljetuksille yksityisteillä. Sillat ja lossit ovat suurten kustannustensakin vuoksi tärkeitä avustuskohteita. Yllättävien luonnonolosuhteiden aiheuttamat vauriot on myös saatava kunnostettua ja näihin tiekunta on voinut harvoin etukäteen varautua.

Pääosa yksityisteistä on huoltovarmuuden, raakapuun saatavuuden ja maatalouden kuljetusten vuoksi osa tärkeää tieverkkoa. SKAL toteaa, että kaikkien luonnoksessa ehdotettujen avustusten osuuden nostaminen on tärkeää.

3. Hakemusten priorisointi

Asetuksen tasolla on vaikea priorisoida hankkeita lausuntopyynnössä esitettyjen tavoitteiden mukaan. SKAL katsoo, että alueellisilla ELY-keskuksilla on paremmat mahdollisuudet hankkeiden priorisoimiseksi. SKAL myös viittaa kohteiden tärkeysjärjestyksen kohdalla esitettyyn siltojen kunnan tärkeyteen ja toteaa, että siltojen korjauksia voisi priorisoida.

4. Korjausvelan vähenemisen toteutuminen

SKAL katsoo, että avustusosuuksien kasvattaminen luonnoksessa ehdotetulla tavalla lisää avustusten käyttöä ja tiekuntien halukkuutta ryhtyä perusparannushankkeiden valmisteluun ja toteuttamiseen.

5. Vaikutusten kohdentaminen

Väylävirasto on yhdessä Metsäteho Oy:n kanssa kerännyt tietoa puunkuljetuksista suoraan metsäteollisuuden yrityksiltä ja heidän alihankkijoiltaan kuten kuljetusyri-tyksiltä. Tieto on kerätty viranomaiskäyttöä varten suunnittelun parantamiseksi. Yleisesti ottaen yksityistieverkon tilaa koskeva tieto on puutteellista eli valtakunnallisesti kattavaa tietoa ei toistaiseksi juurikaan ole saatavilla. Näin ollen yhteiskunnan rahoitusta tulisi voida suunnata myös tutkimus- ja tiedonkeruuhankkeisiin.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Anssi Kujala

Ari Herrala

toimitusjohtaja

edunvalvontajohtaja

Herrala Ari

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry